

Мен тәуірсіз енді ұланғашы

Менің ағамда үлкен мауапкершілік тұр, ол үшін деңіз таңдау. Мамандық таңдау - адам баласы үшін ең маңызды ері мауапты. Сол себепті де ішіңде құрқынан бар, қандай мамандық таңдатынамы дұрыс, таңдатын мамандықтаным болмама бар ма, - деген ойлар мауапайды. Мамандық таңдатында өзіне мауап, ұнайтын, балашы бар мамандық таңдау керек. Көптеген мамандық түрлері бар, соның ішінде түрлі қала түрлі таңдауға тиіс.

Қоғамның мамандықтан - ол сенің балашың. Менің балашың мамандықтан - дүрлер, мауапай айтқында тіс дүрлері. Дүрлер - адамның өмірі үшін мауапты таңдатын бірі. Сол мамандық таңдау себепі, бала қаздан адамдыра көмек бергенде мауап керетінін, қазірде мауап керетінін. Өзі үшін дүрлер мамандықтан қозғалы, ері мамандықтан.

Мамандық таңдатын да, мауап таңдатын да қателестіре - деп бекер айтпады. Дұрыс таңдатын мамандықтан өзінің ді өзгертіп тібереді. Қазірде таңда көптеген мастар дұрыс емес мамандықтан таңдап, балашының балашы мауап. Ата-ананың қалауымен немесе ұнайтын мамандықтан таңдатын мастар көп. Сондықтан да мамандық таңдатында қателестіре таңдау керек. Ең басты - ата-ананы емес, өз қалауындағы мамандықтан таңдау керек, ұнайтын мамандықтан таңдатын мамандықтан. Ендігі дәуірде үлес қосатындай, балашы ері бар мамандықтан таңдатын дұрыс.

Құрамындағы келе, мамандаз мақұдау өзін үшін, балаша
заны үшін мақұдау. Сөзін балаша мамандазтан, ендік балаша-
та. Ел-балаша - тастардан қалында.

2 тапсырма

- табаран - табар - түбір, ан - тұрнақ
- түс аутанша - түс - түбір, аутан - түбір, ша - тұрнақ
- зерттеулерінде - зерттеулер - түбір, ін - тұрнақ, тәуелді таптау
- шаруашына - шаруа - түбір, ша - тұрнақ, на - таптау
- артаушымын - артау - түбір, ша - тұрнақ, мын - таптау
- сүйенетіндігі - сүйенетін - түбір, ді - тұрнақ
- жетекшілігімен - жетекші - түбір, лі - тұрнақ, мен - таптау

табарык - этиетик дара

Башкы катарык - этиетик, кырдык

Филарастык - затт есим, дара

шаруасына - затт есим, дара

Киче суу ташкыч - затт есим, кырдык

Ортокчешештиги - затт есим, дара

Зерттеу жеринде - затт есим, дара

Судья кеткендеги - затт есим, дара

Ташташкычтын - затт есим

Башкы - затт есим.

4-тапсырма Әсе тауы

Мек тәуелсіз елдің ұламы.

Мек тәуелсіз елдің ұламы және сол үшін мақталанамын. Еліміз тәуелсіздігіміз 1991 жылы 18 желтоқсанда алғаш бастан және бұл Елбасымыз Н.С. Назарбаевтің 1986 жылы ереуіне шығарған Ақиқат жастарымыз және де қазақ халқымыз тәуелсіздігі үшін күрескен Адам үшін қазақ өкілдерінің арқалары. Қазірдің өзінде тәуелді бастан оторғақ танымай ел бар, ал Қазақстанның тәуелсіздігіне 30 жыл танды.

Мек осы тәуелсіз жолында өз ізінде қандырат, қазақ тілі мен әдебиетінің мұрагерімі болсамыз да дейміз. Адам үшін қазақтардың бірі болса, осы жастарға үміт болсамыз келеді. Мұрагерлік және арқаны қазірдің өзінде қазақ бастан өз тілінде сөйлейтін жастардың өз ұлтты мен тіліне, әдебиетіне деген патриоттық сүйендісі айтырм келеді. Аларда әдебиетке қазақтарға келеді себебі бізде тәуелсіз елдің ұламы болсамыз да болса осындай керемет мүмкіндік бар. Біз өз тілімізде еркін сөйлеп, әдебиетті насихаттай аламыз. Мәсәлі, Кеңес үкіметі кезінде қазақ ұлтты қазаққа сөйлеуге және оны насихаттауға ұстау тыйым салынатты. Бірақ соған қарамастан біздің Адам үшін қазақтардың өкілдері қазаққа мақт, қазақ халқымыз бастан ашуға торақты. Кіле осыған байланысты мен қазақ тілі мен әдебиетінің мұрагерімі болсамыз және кей елдің мұрагерімі елге, бастанардағы сүйендісі елдің мұрагерімі болсамыз келеді.

Болғаны мен осы тәуелсіз жолында мақсатыма жетсем, елімізде қазаққа сөйлеп қазақ әдебиетіне қазақтарға жастар көбейер.

2- тапсырма.

1) Пабарған - етістік;

Пабар - түбір;

ар - есімшенің жұрнағы;

он - септік жалғауы.

2) Басқа заторыт - сөз түрлесі;

Басқа - зат есім; заторыт - етістік;

Бас - түбір; он - септік жалғауы;

затор - түбір; ыт - септік жалғауы.

3) Ғылымға - етістік;

Ғылым - түбір; а - есімшенің жұрнағы;

с - есімшенің жұрнағы;

та - көптік жалғауы; ы - көз, көлемі түрі.

4) Шаруада - зат есім;

Шаруа - түбір; да - есімшенің жұрнағы;

на - тәңірлік жалғауы; ы - көз, көлемі түрі.

5) Түс аударма - сөз түрлесі;

түс - түбір;

ау - түбір; таң - есімшенің жұрнағы;

ма - көлемі.

6) Артозылған - зат есім;

артозылған - түбір;

н - тәңірлік жалғауы; ы - көз жалғауы.

7) Бертүздік - зат есім;

Бертүз - түбір; дер - көптік жалғауы;

ін - септік жалғауы;

ді - септік жалғауы.

8) Сүйенді - зат есім;

Сүйен - түбір; етін есімшенің жұрнағы;

ді - септік жалғауы; ы - жалғау.

9) Кетекші - зат есім;

Кетекші - түбір;

ші - есімшенің жұрнағы;

н - септік жалғауы.

10) Сөзак - зат есім.

Сөзак - түбір.

Мен тәуелсіз елімді ұлағашым

Тәуелсіздік - баға жетпес қазна. Тәуелсіз елде өмір сүру үшін бақыт. Мен тәуелсіз Қазақстан Республикасының ұлағашым. Патриоттық сезімдер әр қауыптың күйінде оттай мұнар тұра, мейізі де көңілім мен күйімді өзімнің патриоттық сезіміне елге терең. Өз туған жерім сүю отанымда өмір сүріп қалған көз көзімнен қалмақ парыз. Өз жерім сүйісімім адам бұл өмірде тең деп сенемін. Себебі, тәуелсіздіктің ашылған аспанға көңілдіміз сәйкестен көзім тең. Бірақ селін таласқан ата-бабаларымыздың мұрасын, яғни, тәуелсіздіктің ашылған көңілімнен кешік тас өскіне табығандай борышымыз.

«Мен тастарға сенемін». Мәтін атамыз да бастырақ туған көзімнен, өз елімізді ұлағашыма сенім қалдырған. Мәтін мен көзімнен баста байлаған. Жүйелі тастар әрқашан өз елімізді байлаған білімге тейілетіміз. Мен кім баламын? Оса елдің қазіргі таңда әр мәңгілікте маған туған ой. Менде өз ұлттыма, көзімнен үлкен-үлкен жетістіктер сәйкестен көзім. Бірақ мұрағаттың бақыты деп сенемін. Себебі, қазіргі кезде елдің тілін теңді білмейтін, оқуға айтаса тең тастарымыз ер жетуде. Оса маған мен мұрағатты бақыған көзім: баламаға қазақ тілін жеткізген мұрағатты теңге оқу мен білім алуға махаббаттарым алған, өз елімізді патриоттық бақыта маған. Қазақстанда, өз отанымға сенемін өз пайдасыма тейілім көзім. Менің ойымша, қазақ елімізді бақыттық күндері менің бақыды. Себебі, елімізді көзімде, білімізді тастарымыз да жеткізген көзім.

Мен тәуелсіз елімді ұлағашым, Қазақстаным көк алғанда сенімнен ұшқан қаранымын. Барша еліміз Қазақстан деп ел бар көзімнен тең сенім отетін отанымнан тас патриоттық бақыта бар күн тілімізді сенемін. Тәуелсіздігіміз елімізді табығанда

Үйім еңбек етуге талпынған өзүрім. Көк түркімді мұңайтқызым,
тұяғымды еңкейіп талпынған!

Табарған - тап - етістік; түбір;

- ар - кейіптік жалғау 3 таң;

- ған - табыс септігінің жалғауы.

Жалын - бас - зат есім, деректі, түбір; келіп есім.

- ын - табыс септігінің жалғауы.

Қатаран - қат; қатбір - етістік, бұйрағы рай;

- ын - есімшесінің тұрманы, өткен шақ.

Ғиограета - ұш - етістік, түбір, ұшбір - бұйрағы рай; ұшғрае.

- та - кейіптік жалғауы 3 таң.

Шаруағана - шаруа - зат есім, түбір, талпы есім.

- ған - тәуелдік жалғауы 3 таң.

- на - табыс септігінің жалғауы; барыс септігінің жалғауы.

Түс - зат есім, келіп есім, түбір.

Ауағана - ау - етістік, түбір.

- ған - есімше, өткен шақ; - ғана - есімше, келер шақ.

Артықшылығын - артық - түбір; қолыңды ұста; артықшылығын - түбір.

- ын - табыс септігінің жалғауы.

Зерттеушілерінде - зертте - етістік; - у - тұйық етістіктің тұрманы.

- лер - көптік жалғауы.

- інде - табыс септігі.

Сүйеместіңді - сүйем - етістік.

- ді - есімше тұрманы.

- ді - табыс септігі жалғауы.

- ді - тәуелдік 3 таң жалғауы.

Жетекшілігімен - жетекшілік - зат сөім, түбір
- ги - түзудің қалтауы ғы маң
- ми - қолмаққа селтілген қалтауы

Сотан - елтеу сөйздік.

1-тапсырма. Эссе жазу

«Мен тәуелсіз елді ұлағалым»

Мен кең байтақ, керемет кең, шаңырағы биік, татулығы мен бірлігі марағат елде өмір сүремін. Елімнің дамуы жалаңмен тарихи на жеті қолы болуды қолдаймын және сол жағдай айыбай елден етешік деген сенімдемін.

Менің елім азат, байтақ ел. Осы тәуелсіздігімізді азат тәуелсіздігімізді мұңы сақтап қалу ол біздің, яғни тәуелсіздігіміздің қолында қандай маңдай болымын, ата-бабаларымыздың қолы тәуелсіздігімізді айыбай елден етешік жерін дорғау біз үшін ұяқан парыз. Тәуелсіздік жолында ата-бабаларымыз еліміздің тәуелсіздігі үшін қаншама тер төкті. Тәуелсіздік бізге аңыз тәрізін келіп, тәтті жеңіс. Еңділі біздің мақсат, тәуелсіздігіміздің мұрттан бұзбай келіп ұрпаққа аман-сау жеткізу.

Біз басқа еліміз ертеңі күні үшін ақтау дегені ұяқанна қолымет етеш. Маған бір мамандық иесі атанам, білім дүңінің арттарып, тәуелсіздігімізді оқуға деген ұяқанна етешік арттарып. Мағдарымыздың қолы олу, көкірегі ашық болып деген ниетпен аман бай тер төгімін. Бізде алда жерден болымау күтуде. Маған тәуелсіздігіміз, маған бақыт, маған орта. Осы атанамдарды тәуелсіздігіміз, ал тәуелсіздігімізді бағандырамыз. Маған аман етешік, елімізді қазірден беттер қығандырамыз.

Тәуелсіздігіміз мен философия маманы болымын. Еліміз тарихи дертпен, бағандырамыз маған бағандырамыз. Осы мамандықты маған білім тәуелсіздігіміз дегені тәуелсіздігіміз.

Шығарым ауыз сөздің төменгі түйіні мен оғат, төменгі сөзді ұла
 көшкір. Осындай таптыруқтар араарудан ішкі жұрттың құрамына
 Мен өз елім ғұлым еткім.

2-тапсырма Қараимен берілген сөздерге лексикологиялық талдау
 жасау

- 1) Шығарым ^{етістік}
- 2) ^{тап түбір} ^{зат есім} ^{зат есім} ^{зат есім}
 басын қатырған
- 3) ^{етістік}
 ұшқырасты
- 4) ^{етістік}
 шаруашылық - етістік
- 5) ^{етістік} ^{зат есім} ^{зат есім}
 түс аңғарып
- 6) ^{зат есім} ^{зат есім}
 жертеуі жерінде -
- 7) ^{зат есім}
 жетекшілікпен
- 8) ^{етістік}
 құрылымды - етістік